

İYİ DOKUNMA-KÖTÜ DOKUNMA

Bireyi mutlu eden, kızdırmayan, üzmeyen, rahatsız etmeyen dokunmalar **iyi dokunmadır**. Annenin, babanın sarılması ya da öpmesi iyi dokunmalara örnek olabilir. **Kötü dokunma** ise bireyi rahatsız eden, canını acıtan, üzen, kızdıran utanmasına neden olan dokunmalardır.

Çocuklara İyi Dokunma Kötü Dokunma Anlatılırken,

İYİ DOKUNMA

- Sevdiğin kişilerin sarılması ve öpmesi güzel bir şeydir.
- Uyandığında annenin sana sarılması ve öpmesi,
- Babanın iyi geceler dilemek için sarılması ve öpmesi,
- Anneanne ve dedenin ziyarete geldiklerinde herkesin birbirini kucaklaması ve öpmesi güzeldir.

KÖTÜ DOKUNMA

- Canını acıtan dokunma kötü dokunmadır.
- Dokunulmasını istemediğin halde sana dokunulursa bu bir kötü dokunmadır.
- Dokunan kişi kendini rahatsız hissetmene neden oluyorsa, bu kötü bir dokunmadır.
- Dokunma seni korkutuyor ve sinirlendiriyorsa bu bir kötü dokunmadır.

- Dokunan kişi bunu başkasına söylersen sana bir zarar vereceği tehdidinde bulunuyorsa bu bir kötü dokunmadır,
- Dokunan kişi bunu hiç kimseye söylememeni istiyorsa bu bir kötü dokunmadır, şeklinde eğitim verilebilir.

BAŞVURU NASIL YAPILIR

- Başvuru telefon üzerinden ya da yazılı olarak yapılabilir.
- Herkesin, çocuğu ihmalden korumak için başvuru yapmakla yükümlü olduğu unutulmamalıdır.

İSTİSMAR DURUMUNDA BAŞVURULACAK YERLER

- ✓ Okulun rehberlik öğretmenine
- ✓ Rehberlik Öğretmen yoksa okul idaresine
- ✓ Rehberlik Araştırma Merkezine
- ✓ Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumuna
- ✓ Emniyet Müdürlüğü Çocuk Şubesi Birimine
- ✓ Savcılığa başvurulması gerekir.

ÇOCUK BEDENİME DOKUNMA

Önder SİPAHIOĞLU
PSİKOLOJİK DANIŞMAN

Kamber ÜNLÜ
PSİKOLOJİK DANIŞMAN

İHMAL

Çocuk İhmali; Dünya Sağlık Örgütünün tanımına göre çocuğa bakmakla yükümlü kimsenin, çocuğun gelişimi için gerekli ihtiyaçları karşılamaması veya bu ihtiyaçları dikkate almamasıdır.

İhmal, çocuğun gelişimi ve yararını gözetmeden yapılan davranışları kapsar. Ekonomik, coğrafi ya da fiziksel koşullara bağlı olmadan; ***bilerek ve isteyerek*** bakmakla yükümlü olunan çocuğun sağlığını, eğitimi, beslenmesini, barınmasını ve güvenli şekilde yaşamasını tehdit eden davranışlara ihmal denir.

Yoksul olmak, zor koşullarda yaşamak, imkânların kısıtlı olması ihmalin gerekçesi olamaz. Çünkü ihmal var olan olanakların çocuğun yararına kullanılmamasıdır.

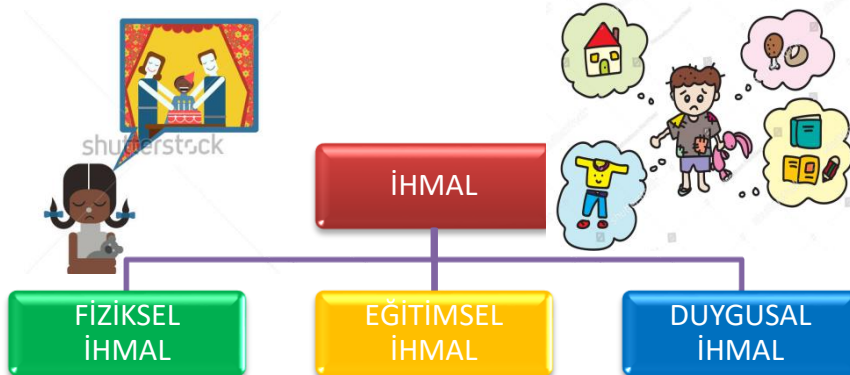
Çocuk İhmali Ne Kadar Yaygındır?

Çocuk ihmali, çocuklara yapılan kötü muamelenin ***en yaygın şeklidir.***

İhmal, istismar kadar görünür bir yara ve iz bırakmadığı için, istismar kadar çok dikkat çekmez ve ***çoğunlukla ihbar edilmez.***

Türk Medeni Kanunu, (Madde 340) Ana ve baba çocuğu olanaklarına göre eğitirler ve onun bedensel, ruhsal, zihinsel, ahlaki ve toplumsal gelişimini sağlar ve korurlar. Ana ve baba çocuğa, özellikle bedensel ve zihinsel özürli olanlara, yetenek ve eğilimlerine uygun düşecek ölçüde genel ve mesleki bir eğitim sağlarlar. demektedir.

3. CİNSEL İSTİSMAR

Çocuğun bir yetişkin tarafından; fuhuşa zorlanması, cinsel uyarı ve doyum için ya da cinsel obje olarak kullanılması cinsel istismardır.

- ✓ **Cinsel istismarın mutlaka şiddet içermesi gerekmez,**
- ✓ **Çocuğun rızası olup olmadığına bakılmaz.**

İstismarı;

- Anne, baba, üvey baba, kardeş, akraba, tanıdığı bir kişi veya herhangi yabancı bir kişi yapabilir.

ÇOCUKLAR YAŞADIKLARINI NEDEN SÖYLEMEZLER?

- Tehdit,
- BU BİZİM SIRRIMIZ yalanı,
- Ödüller.
- Büküklerle cinsel konuları konuşmaktan utanırlar, korkarlar,
- İstismarcıyı korumak isteyebilirler,
- Nasıl anlatılacağını bilmeyebilirler,
- Cinsel davranışların yanlış olduğunu bilmeyebilirler.

PSİKO-SOSYAL BELİRTİLER

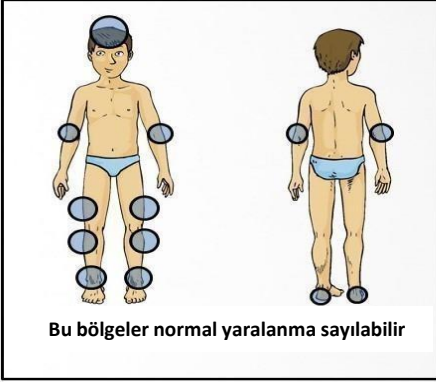
- 🚩 Güvенеbildiği kişilere aşırı bağımlılık,
- 🚩 Genital bölgeleriyle daha fazla meşgul olma,
- 🚩 Oyuncuklarıyla ve diğer çocuklarla cinsel içerikli oyunlar oynama,
- 🚩 Parmakemme, alt ıslatma gibi gerileme davranışları,

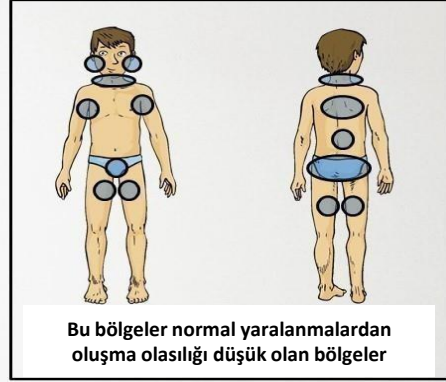
- 🚩 Uyku bozuklukları,
- 🚩 Yalnız kalmaya aşırı tepki gösterme,
- 🚩 Ani huy değişiklikleri,
- 🚩 Cinsel içerikli resimler çizme.

1. FİZİKSEL İSTİSMAR

En geniş anlamda çocuğun kaza dışında yaralanması olarak tanımlanır; bu durum tokat atmadan, alet kullanarak çocuğun yaralanmasına veya ölümüne kadar geniş bir yelpazeyi içermektedir.

Bu bölgeler normal yaralanma sayılabilir

Bu bölgeler normal yaralanmalardan oluşma olasılığı düşük olan bölgeler

2. DUYGUSAL İSTİSMAR

Anne baba ya da çevredeki diğer yetişkinlerin çocuğu aşağılaması, yok sayması, yetenekleri üstünde beklentiler içinde olmaları gibi, çocuğun benlik saygısını ciddi bir biçimde etkileyen davranış kalıpları olarak tanımlanır.

DUYGUSAL İSTİSMARIN ÇOCUK ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ

- Anne-babadan korkabilir,
- Anne-babadan nefret ettiğini söyleyebilir,
- Kendine karşı güvensizlik yaşayabilir,
- Kendileri hakkında kötü konuşabilir (aptalım vb.)
- Yaşından daha küçük davranışlar sergileyebilir,
- Konuşmada değişiklik yaşayabilir (kekemelik vb.)
- Çok sinirli olabilir ya da tam tersi fazlaca içine kapanabilir,
- Ders başarısı düşebilir,
- Alt ıslatma davranışı görülebilir.

Duygusal istismar, en sık görülen ancak en zor tanımlanabilen istismar biçimidir. Fiziksel istismara göre daha kalıcı izler bırakmaktadır.

1. FİZİKSEL İHMAL

- ❖ Çocuğun temel **tıbbi gereksinimlerinin** karşılanmaması, hastalandığında tedavi gereksinimlerinin karşılanmaması, süregelen (devam eden) bir hastalığı var ise kontrollerini yaptırmama.
- ❖ Çocuğun, bakacak yetkin kişiler bulunmadan ve uzun süreler boyunca **yalnız bırakılması**.

- ❖ Çocuğun gece geç saatlere kadar nerede olduğunun bilinmemesi ve umursanmaması.
- ❖ Çocuğa düzenli ve besleyici öğünlerin, temiz ve yeterli giysinin sağlanmaması.
- ❖ Kıyafetlerinin temiz ve bakımlı olmaması, saçlarının tırnaklarının temiz olmaması ve mevsimine uygun giysi giydirilmemesi.

2. EĞİTİMSEL İHMAL

- ✓ Çocuğun zorunlu yaşa gelmesine rağmen okula gönderilmemesi
- ✓ 18 yaşın altında olmasına rağmen çalışmaya zorlanması
- ✓ Okula devamlılığının sağlanmaması
- ✓ Eğitim başarısı için gerekli ihtiyaçların karşılanmaması ve gerekli desteğin sağlanmaması

3. DUYGUSAL İHMAL

- ✓ Çocuğa yetersiz ilgi ve şefkat
- ✓ Çocuğun aile içi kötü muamele ve şiddete şahit olmasına izin vermek
- ✓ Sigara, alkol ya da uyuşturucu kullanmasına izin vermek
- ✓ Çocuğun suç işleme, aşırı saldırganlık gibi uyumsuz davranışlarına destek olmak veya bunlara izin vermek

BİR ÇOCUĞUN İHMAL EDİLDİĞİNİ NASIL ANLARIZ ?

Eğer bir çocuk;

- Okuldan sık sık **uzak** kalıyorsa,
- Yemek veya para için **dilencilik yapıyor ya da çalışıyor**,
- İhtiyacı olan **doktordan mahrum** kalıyorsa,
- Sürekli **pis** giyiniyor ve **kötü** kokuyorsa,
- Vücudu aşırı derecede **zayıf düşmüşse**,
- Kendine **zarar veriyorsa**,
- **Alkol veya diğer uyuşturucuları** kullanıyorsa,
- Evinde **ona bakan kimse bulunmadığını** belirtiyorsa, çocuğun ihmale maruz kaldığını düşünebiliriz

ÇOCUK İHMALİNİ ARTIRAN NEDENLER

- Cehalet,
- Yetersiz sosyo-ekonomik koşullar,
- Şiddet uygulamalarını destekleyen veya hoş gören kültürel yapılar,
- Ebeveyn veya bakıcıların geçmişte görmüş oldukları kötü muamele,
- Ebeveyn veya bakıcıların madde bağımlılığı,
- Çocuğun tek bir ebeveynle yaşaması,
- Ailelerdeki yüksek stres düzeyi,
- Ebeveynlerin çok genç yaşta anne-baba olmaları,
- Ebeveyn veya bakıcıların çocuk gelişimi ile ilgili yeterli bilgiye sahip olmamaları

İHMALİN ÇOCUKLAR ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ

- Yalnızlık ve korunmasızlık hissi,
- Davranış problemleri,
- Yaşlarıyla ve çevreyle iletişimde başarısızlık,
- Ölüme kadar varabilen sağlık problemleri,
- İlgi görebilmek için sağlık problemi uydurma eğilimi,
- Yemek istifleme alışkanlığı,
- Madde bağımlılığı

İHMALİN İHBAR EDİLMESİ

Çevrenizde yoksulluk temelli olmayan bir şekilde ihmale uğrayan çocukları ALO 183 Sosyal Destek hattına bildirin. Bildirimde bulunmak hem yasal hem de insani bir sorumluluktur.

İSTİSMAR

Çocuk İstismarı; anne, baba ya da bakıcı gibi bir erişkin tarafından çocuğa yöneltilen, toplumsal kurallar ve profesyonel kişilerce uygunsuz olarak nitelendirilen, çocuğun gelişimini kısıtlayan eylemlerin tümüdür.

